

Розділ 19

– Який придурок знову виключив кондиціонер?!

Товстий чоловік відкрив дверцята купе, намагаючись вхопити хоч краплю свіжого повітря. Вони їхали тільки три години, попереду була ще ціла ніч – поїзд прибував до Сімферополя десь біля дев'ятої ранку. У купе було дві крайності: або кондиціонер працював на повну потужність, і тоді пасажири куталися у светри, які видобували звідкись із дна валіз, або ж його вимикали, і тоді задуха заповнювала тісне приміщення. Цим процесом керував провідник, а підштовхували його до дій знервовані пасажири, які то мерзли, то задихалися. Марк якийсь час розважався, враховуючи залежність між кроками в коридорі і зміною температури, але потім йому це набридло, і він заліг на своїй верхній полиці, прислухаючись до стукоту коліс.

Добре, що я залишився на день у Києві, – ліниво думав Марк. – Відпочив, погуляв... Все-таки мандрівки – це екстремальний вид спорту, особливо коли мандруєш автостопом.

Його увагу привернула розмова, що точилася внизу. Він звів голову з полиці, щоб краще чути, про що говорять попутники.

Говорили, власне, лише двоє – товстий чоловік і хлопець у відкритій майці, яка підкреслювала його спортивну фігуру. Дівчина, яка їхала з хлопцем, здавалось, не виявляла жодного інтересу до того, що відбувалося довкола – вона читала розтріпану книжечку, з вигляду – дамський роман, і взагалі, так виглядало, була особою цілком флегматичною. Хлопець же, навпаки, говорив бурхливо, часом зривався на крик, як і його опонент. Марк довго не міг второпати, про що йдеться – говорили російською, чи, можливо, суржилом, і, наскільки Марк розумів, активно використовували непарламентські вислови, причому зовсім незлобливо, просто для зв'язку слів.

Важко було визначити, з чого почалася розмова, але у тому фрагменті, коли Марк почав дослухатися, йшлося про недавні події з української історії.

– Єрунду ви говорите! – кричав хлопець. – Ми ж там стояли, на Майдані... В снігу, в холоді... І ніхто не нив, не нарікав, бо всі за ідею стояли!

– Ага, за ідею... Знаю я вас, ідейних... Ти знаєш, які там бабки йшли, на ваш Майдан?

– Бабки йшли?! Ну, і звідки вони йшли, ви хоч знаєте? Що їх, дядя з тьотею з Америки прислали? Та там весь середній бізнес стояв, на тому ж Майдані, от вони і гроші давали, і годували людей.

– От так просто давали гроші? Щось мені не віриться, – скептично примружився дядько.

– Та ви не розумієте. Всіх же тоді дістало! Скільки ж можна!

– Ага, пам'ятаю... «Ми не бидло, ми не казли!» – проскандував дядько, очевидно, це була якась цитата.

– Та бо не казли! Просто вже таке творилося, що то просто...

Звідкись з'явилася пляшка і закуска – Марк не помітив навіть, коли опоненти почали вечеряти. Дівчина сиділа тут же, поряд із хлопцем. Вона щось сказала йому – напевно, що хоче вже лягати спати, адже було досить пізно. Хлопець, весь поглинутий дискусією, кивнув їй, не озираючись:

«Лягай нагору, кицю». Киця так само мовчки розстелила постіль на верхній полиці, поруч з Марковою, відвернулася до стіни і, здавалось, цілком втратила інтерес до всього навколо.

Було вже за північ. Голоси знизу долинали все тихіше і тихіше.

– Ну і що змінилося? Що з того, що ви там стояли? – дядько говорив тихо, якось аж наче задушевно. – Ти ж розумієш: що ваші, що наші – однакова фігня, вони собі вирішують свої справи, а на нас їм наплювати з високого дерева.

– Та розумію я все. Ми і тоді розуміли... Але, знаєте... Тоді стояли не за кандидата того чи іншого, не за якусь політику, просто... Тоді не можна було не стояти. Просто ради того, що ми такі люди. Щоб ми могли своїм дітям потім в очі дивитися...

Зависло довге мовчання.

– Ну, і як? Можете дивитися? – дядько питав зовсім серйозно.

– А?.. Та в мене ж нема дітей, – добродушно засміявся хлопець. – Але колись... Ну, коли в них буде свій Майдан... Знаєте, в кожного в житті буває свій Майдан... То я просто зможу їх зрозуміти. Я так думаю...

Вони замовкли, але Марк ще довго чув, як вони переверталися з боку на бік і тихенько зітхали. Напевно, кожен з них думав про свій Майдан, про свої прапори перемоги і про очі своїх дітей.